

Zamknęli „rasistowską wystawę”, która „dyskryminuje niepełnosprawnych”

30 listopada 2022

Londyńskie muzeum The Wellcome Collection, po oskarżeniach o „rasizm, seksizm, rozpowszechnianie teorii i języka ableistycznego [dyskryminującego niepełnosprawnych – red.]” zamyka jedną ze swoich najważniejszych wystaw, Medicine Man. Na wystawie prezentowano obiekty związane z historią medycyny.

Wellcome Collection to część Wellcome Trust, założonego przez amerykańskiego przedsiębiorcę z branży farmaceutycznej Henry'ego Wellcome'a (zm. w 1936). Biznesmen pozostawił po sobie olbrzymi majątek, z którego znaczną część przeznaczył na działalność charytatywną, zakładając Wellcome Trust. Przedsiębiorca był też kolekcjonerem przedmiotów związanych z historią medycyny. Zgromadził ich ponad milion.

Przed 15 laty w Wellcome Collection otwarto stałą wystawę Medicine Man (nazwa nawiązuje do Henry'ego Wellcome'a). Przed dwoma dniami wystawa została na stałe zamknięta, gdyż niektóre środowiska uważały ją za rasistowską i dyskryminującą

niepełnosprawnych. Decyzja spotkała się ze sprzeciwem części społeczności muzealników oraz opinii publicznej, która uznaje zamknięcie za wandalizm kulturowy.

Na wystawie Medicine Man mogliśmy zobaczyć część zbiorów Wellcome'a. Były tam m.in. przedmioty należące do znanych osób, jak szczoteczka do zębów Napoleona Bonaparte, buty Florence Nightingale, maska pośmiertna premiera Wielkiej Brytanii Benjamin Disraeliego czy laska Karola Darwina uwieńczona gałką w kształcie czaszki. Zwiedzający mogli oglądać amulety i inne przedmioty mające przynosić szczęście żołnierzom brytyjskim, rosyjskim i japońskim w czasie II wojny światowej czy też ilustrację z magazynu „Sphere” pokazującą brytyjskich żołnierzy w szpitalach w Verdun w czasie I wojny światowej.

Znajdowały się tam jednak zabytki, które nie podobały się niektórym środowiskom. Był to np. namalowany w 1916 roku przez Harolda Coppinga obraz „A Medical Missionary Attending to a Sick African”, na którym widzimy Afrykańczyka klęczącego przed białym misjonarzem. Zamykając wystawę przedstawiciele Wellcome Trust oświadczyli: „Historia, którą opowiadaliśmy, to historia mężczyzny posiadającego olbrzymi majątek, wpływy i przywileje. W wyniku tego powstała kolekcja, która opowiada historię zdrowia i medycyny, w której niepełnosprawni, Czarni, rdzenni mieszkańcy i ludzie kolorowi są marginalizowani, wykorzystywani i przedstawiani jako egzotyczni, a nawet całkowicie pomijani”.

W 2019 roku dyrektorką Wellcome Collection została Melanie Keen. Od razu zapowiedziała, że przyjrzy się niektórym przedmiotom w kolekcji, „pytając, do kogo należały i w jaki sposób zostały nabyte. Nie możemy nie zapytać o to, czym są przedmioty w naszej kolekcji, jakie głębsze przesłanie ze sobą niosą i w jaki sposób tutaj trafiły”.

Muzeum zatrudniło profesora archeologii współczesności Dana Hicksa z University of Oxford, który miał przyjrzeć się

kolekcji. Przyjrzał się m.in. znajdującemu się w zbiorach fragmentowi skóry angielskiego filozofa Jeremy'ego Bentham (zm. 1832). Bentham zażyczył sobie, by po śmierci jego zwłoki oddać nauce, a ze szkieletu skonstruować „auto-ikone” ubraną w jego prawdziwą odzież i wyposażoną w woskową głowę.

Opis zabytku informował, do kogo należała skóra, że Bentham przekazał w testamencie tysiące książek, posiadłość i swoje ciało University College London. Hicks, tworząc nowy opis skóry filozofa, powołuje się na opinię Karola Marksa o Benthamie, stwierdza, że „Bentham umarł kontestując potrzebę natychmiastowego uwolnienia zniewolonych. Dodaje, że po emancypacji, w jaki sposób można usprawiedliwić supremację? Poprzez kulturę i muzea skoncentrowane na ciele białego cis-mężczyzny”, w końcu wzywa do rozmontowania pozostałości kolonializmu w Wellcome, gdyż jest to „infrastruktura białego człowieka”.

Krytycy zamknięcia wystawy zwracają uwagę m.in. na to, że Wellcome Trust łamie w ten sposób swój własny statut, w którym znajduje się zobowiązanie do udostępniania opinii publicznej przedmiotów znajdujących się w Wellcome Collections.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Zdjęcie: Geek Calendar (Flickr.com)

Na podstawie: BBC.com

Źródło: KopalniaWiedzy.pl